

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. KAZIMIERZA NOWAKA
UL. PARKOWA 1
62-070 DĄBRÓWKA**

Zatwierdził

Wojt. Gminy Dopiewo
dr Paweł Przepióra
.....

Opracował

Przemysław Czeka
INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ
Przemysław Czeka
Nr Upr. 3484 w Poznaniu SIOFA.52.202.1.17
Inspektor Ochrony Przeciwpózarowej
Przemysław Czeka

*Opracowano zgodnie z : Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych
obiektów budowlanych i terenów.*

INSTRUKCJA WYKONANIA
PRACY
WYKONANIE PRACY

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania	5
1.2 Podstawowe definicje.....	7
1.3 Miejsce przechowywania kopii instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.....	8
2. Arkusz zmian i aktualizacji	9
3. Charakterystyka pożarowo - techniczna obiektu.	10
3.1 Nazwa i lokalizacja	10
3.2 Wymiary Budynku.....	10
3.3 Konstrukcja budynku	11
3.4 Kategoria zagrożenia ludzi, klasa odporności i stopień „Rozprzestrzeniania Ognia”	11
3.4.1 Gęstość obciążenia ogniowego.....	13
3.4.2. Właściwości występujących materiałów palnych.....	13
4. Instalacje zastosowane w budynku.	14
4.1 Główne instalacje mające wpływ na ochronę przeciwpożarową obiektu.....	14
4.1.1 Instalacja elektryczna:.....	14
4.1.2 Instalacja odgromowa:.....	14
4.1.3 Instalacja wentylacyjna:.....	14
4.1.4 Instalacja wodna i p.poż:.....	14
4.1.5 Urządzenia zapobiegające zadymieniu służące do usuwania dymów i gazów pożarowych.....	15
4.1.6 Oświetlenie ewakuacyjne	15
4.1.7 Przepusty instalacyjne	15
4.2 Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożarów.....	15
4.3 Dojazdy pożarowe.....	16
5. Zagrożenia pożarowe:	16
6. Czynniki wpływające na szybkość rozprzestrzeniania się pożaru.	17
7. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru	17
8. Ogólne obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.	18
8.1 Obowiązki właściciela obiektu.	18
8.2 Obowiązki pracowników.	19
8.3 Dodatkowe obowiązki dla osób sprzątających oraz porządkujących pomieszczenia.	20

9. Podstawowe wymagania w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń.	21
9.1 Czynności zabronione.	21
9.2 Sposoby ograniczenia możliwości powstania pożaru oraz jego szybkiego rozprzestrzeniania się.	22
10. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.	22
11. Urządzenia przeciwpożarowe i podręczny sprzęt gaśniczy.	26
11.1 Zasady ogólne.	26
11.2 Zasady gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.	27
11.3 Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.	29
11.4 Gaśnice. Wymagania.	29
12. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.	30
12.1 Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie.	30
12.2 Czynności do wykonania na wypadek ewakuacji.	31
12.3 Ilość osób do ewakuacji.	31
12.4 Warunki techniczne ewakuacji.	31
12.5 Sposoby oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz pozostałych pomieszczeń.	32
12.6 Miejsce zbiórki do ewakuacji.	35
12.7 Organizacja ewakuacji. Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji.	36
12.8 Organizacja ewakuacji osób niepełnosprawnych z budynku.	36
13. Sposoby prowadzenia ewakuacji.	37
13.1 Zasady ogólne.	37
13.2 Organizacja ewakuacji.	37
13.3 Organizacja ewakuacji mienia.	39
13.4 Alarmowanie centrum powiadamiania ratunkowego.	40
14. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.	41
14.1 Program szkolenia.	41
15. Sposoby poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.	42
16. Załączniki.	45
17. Plany ewakuacyjne.	53

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza warunków ochrony przeciwpożarowej oraz określenie sposobów postępowania pracowników oraz uczniów Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Nowaka w Dąbrówce w czasie zagrożenia dla życia i zdrowia.

Podstawowym zadaniem opracowania jest także:

- ocena realnych zagrożeń pożarowych występujących podczas normalnego funkcjonowania budynku,
- określenie wymagań dotyczących zabezpieczenia techniczno-budowlanego i przeciwpożarowego obiektu, jakie powinny być spełnione, aby nie występowały w nim warunki zagrażające życiu ludzi, a sprzęt gaśniczy zapewniał skuteczną ochronę przed pożarem
- określenie warunków ewakuacji w kontekście funkcji obiektu, a co za tym idzie przygotowanie pracowników do podjęcia akcji ratowniczo-gaśniczej po uprzednim zapoznaniu się z wielkością zagrożenia, podjęcie próby jego ograniczenia oraz udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym,
- przygotowanie warunków do działania specjalistycznym podmiotom ratowniczym takim jak zastępy Państwowej Straży Pożarnej, Zespołom Ratownictwa Medycznego

Instrukcja została opracowana w oparciu o:

- Wizję lokalną obiektu
- Postanowienia obowiązujących ustaw i rozporządzeń związanych z budownictwem i ochroną przeciwpożarową.

Odwiecznym żywiołem zagrażającym człowiekowi jest ogień. Postęp cywilizacyjny spowodował, że do tego zagrożenia doszły inne o nie mniejszej skali. Mówiąc o ochronie przeciwpożarowej pamiętać należy, iż pojęcie to oznacza przedsięwzięcia prowadzące do ochrony życia, zdrowia i mienia.

Obowiązek ochrony przeciwpożarowej wynika z Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Zgodnie z nim właściciele, zarządcy i użytkownicy mają m. in. Obowiązek:

- Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych
- Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt przeciwpożarowy oraz środki gaśnicze zgodnie z obowiązującymi przepisami
- Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji
- Przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej
- Ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, zwana dalej instrukcją określa:

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem.
2. Sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych w tym m.in. gaśnic, hydrantów
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia
4. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane
5. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązaniu są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

1.2 Podstawowe definicje

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO – jest to zbiór wewnątrz zakładowych regulacji dotyczących bezpieczeństwa pożarowego i zasad postępowania w wypadku pożaru lub innego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu ludzi lub mieniu albo środowisku.

BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE – rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

BEZPIECZEŃSTWO POŻAROWE BUDYNKU – zespół cech związanych z usytuowaniem budynku, zastosowanymi rozwiązaniami architektonicznymi, zastosowanymi materiałami i elementami, oraz wyposażenia w środki techniczne wpływające na ograniczenie możliwości powstania pożaru, jego rozwoju i skutków.

BUDYNEK UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – budynek przeznaczony do wykonywania funkcji: administracji państwowej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, nauki, służby zdrowia, opieki społecznej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, turystyki, sportu, obsługi pasażerów, poczty, telekomunikacji, i inny dostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji

DROGA EWAKUACYJNA – to pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej, służąca celom ewakuacji (np. klatka schodowa i korytarze w budynku).

EWAKUACJA BUDYNKU – jest to uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

EWAKUACJA RATOWNICZA – jest to usuwanie ludności, przedsiębiorstw, instytucji, z terenów zagrożonych pożarem, katastrofą lub klęską żywiołową.

HYDRANT PRZECIWPOŻAROWY WEWNĘTRZNY - jest to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, wyposażonej w sprzęt pożarniczy, umożliwiające podjęcie akcji gaszenia pożaru.

INSTALACJA SYGNALIZACYJNO – ALARMOWA – to instalację automatycznego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze.

KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI – jest to umowny podział budynków użyteczności publicznej. Ze względu na zagrożenie ludzi budynki i ich części zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi.

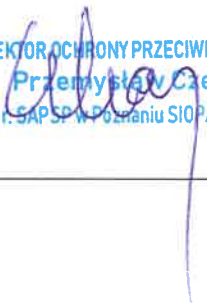
- **ZL I** – zawierające ,pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się ;
- **ZL II** – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych ;
- **ZL III** – użyteczności publicznej, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II;
- **ZL IV** – mieszkalne ;
- **ZL V** - zamieszkania zbiorowego, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA – polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem (...); poprzez: zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru (...); Zapobieganie realizowane poprzez różnego rodzaju działania formalno – prawne, techniczne i normalizacyjne ma na celu stworzenie takiego stanu, aby powstanie pożaru było niemożliwe, bądź ograniczone do minimum.

1.3 Miejsce przechowywania kopii instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Instrukcja będzie przechowywana w pomieszczeniu dyrektora/sekretariacie.

2. Arkusz zmian i aktualizacji

Lp.	Czego zmiana/aktualizacja dotyczy	Data wprowadzenia zmiany	Podpis osoby dokonującej wpisu
1.	Aktualizacja treści instrukcji, aktualizacja planów ewakuacyjnych oraz planu sytuacyjnego. Nie wprowadzono zmian mających wpływ na ochronę przeciwpożarową budynku.	22.03.2024	 INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ Przemysław Czekaj N- Upr. SAP SP w Poznaniu SIOPA.55 1021 *
2.			
3.			
4.			
5.			

3. Charakterystyka pożarowo - techniczna obiektu.

3.1 Nazwa i lokalizacja

Budynek jest usytuowany w miejscowości Dąbrówka przy ulicy Parkowej 1. Przed rozpoczęciem II wojny światowej należał do rodziny von Tempelhoff. Budynek otoczony jest parkiem. Szkoła podstawowa znajdująca w budynku działa nieprzerwanie od roku 1945. W budynku oprócz szkoły zostało wydzielone mieszkania składające się z 2 pokoi kuchni i łazienki.

Wjazd na teren obiektu umożliwia droga gminna od strony północnej o szerokości 7 metrów. Główny wjazd na teren obiektu zapewnia droga od strony północnej od ulicy Majątkowej. Drogi prowadzące od strony ulicy Majątkowej w kierunku budynku nie są utwardzone – zapewniają dojazd dla pojazdów służb ratowniczych.

W bezpośrednim sąsiedztwie budynku znajdują się:

- Boiska sportowe- od strony południowej
- Budynki gospodarcze – od strony północnej
- Budynki mieszkalne i gospodarcze – od strony zachodniej
- Obiekty sportowe i budynki gospodarcze od strony wschodniej

3.2 Wymiary Budynku

Powierzchnia użytkowa obiektu [m ²]	635,00
Powierzchnia zabudowy [m ²]	435,00
Wielkość strefy pożarowej [m ²]	635,00 - budynek jako jedna strefa pożarowa
Maksymalna wysokość [m]	Do 12 m
Szerokość	16,75
Długość maks [m]	25,95
Grupa wysokości	Niski (N) do 10 m
Kategoria zagrożenia ludzi	ZL III i ZL IV
Ilość kondygnacji nadziemnych	2
Ilość kondygnacji podziemnych	1

3.3 Konstrukcja budynku

Elementy konstrukcyjne budynku:

- fundamenty- stopy fundamentowe – murowane z cegły i kamienia polnego
- ściany fundamentowe – murowane z cegły i kamienia polnego
- stropy nad parterem i piętrem drewniano-trzcinowe na zaprawie cementowo-wapiennej
- ściany zewnętrzne parteru- murowane z cegły
- ściany wewnętrzne – Nida gips, cegła, drewniane
- konstrukcja dachu – deskowana i kryta papą
- klatki schodowe – drewniane.

Instalacje wewnętrzne:

- instalacja wodociągowa wody zimnej i ciepłej
- instalacja kanalizacyjna - PCV,
- instalacja elektryczna - 230V/400V,
- wentylacyjną

Instalacja zewnętrzna:

- instalacja odgromowa.

3.4 Kategoria zagrożenia ludzi, klasa odporności i stopień „Rozprzestrzeniania Ognia”

Ze względu na funkcję i charakter obiektu, zaliczono go do kategorii ZL III, natomiast mieszkanie znajdujące się na I piętrze w którym maksymalnie mogą przebywać 4 osoby ZL IV.

Odległość od budynków sąsiadujących:

Najbliższe budynki mieszkalne znajdują się w odległości około 40 metrów.

Klasa odporności pożarowej budynku

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie obiekt zaliczamy do klasy odporności ogniowej: C – dopuszczone jest obniżenie odporności

ogniowej do klasy odporności ogniowej **D** ze względu na posiadania przez budynek 2 kondygnacji naziemnych oraz wysokość stropu nad pierwszą kondygnacją naziemną jest na wysokości nie większej niż 9 metrów.

Elementy budynku, odpowiednio do jego klasy odporności ogniowej, powinny w zakresie klasy odporności ogniowej spełniać, co najmniej wymagania określone w poniższej tabeli:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	Główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	Strop	Ściana zewnątrzna	Ściana wewnętrzna	Przekrycie dachu
D	R 30	(-)	REI 30	EI 30 (o-i)	(-)	(-)

Gdzie:

R – nośność ogniowa w minutach

E – szczelność ogniowa w minutach

I – izolacja ogniowa w minutach

Ponadto:

Zgodnie z art. 216 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. elementy konstrukcyjne budynku o których mowa w powyższej tabeli powinny być nierozprzestrzeniające ognia.

STREFY POŻAROWE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. dopuszczalną wielkość strefy pożarowej przedstawia poniższa tabela:

Kategoria zagrożenia ludzi	Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej w m ² w: budynku niskim
ZL III	5000

W budynku zostały wyróżnione na 3 strefy pożarowe:

1. Strefa ZL III – pomieszczenia klas

2. ZL IV - mieszkanie
3. Kotłownia gazowa o mocy 21 kW

W analizowanym przypadku dopuszczalna wielkość stref pożarowych nie została przekroczona.

3.4.1 Gęstość obciążenia ogniowego.

Wszystkie pomieszczenia techniczne znajdujące się w budynku mają gęstość obciążenia ogniowego poniżej **500 MJ/m²**.

3.4.2. Właściwości występujących materiałów palnych

Materiały palne:

Rodzaj	Ciepło spalania (MJ/kg)	Temperatura zapalenia (°C)	Zastosowanie
Tworzywa sztuczne	42		Elementy wnętr, urządzenia biurowe
Papier, karton	16	230	Książki, Materiały biurowe
Drewno, Materiały drewnopodobne	16	300-400	Meble biurowe, elementy wnętr

4. Instalacje zastosowane w budynku.

4.1 Główne instalacje mające wpływ na ochronę przeciwpożarową obiektu

4.1.1 Instalacja elektryczna:

Budynek wyposażony jest w główny wyłącznik przeciwpożarowy znajdujący się wewnątrz budynku w wejściu bocznym. Zgodnie Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 z dnia 15.06.2002 r., poz. 690) z późniejszymi zmianami §183 pkt. przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien być umieszczony w pobliżu wejścia do obiektu i odpowiednio oznakowany. **Przeciwpożarowy wyłącznik prądu odcina energię elektryczną w pomieszczeniach szkoły pozostawiając zasilanie w mieszkaniu znajdującym się na I piętrze budynku.**

4.1.2 Instalacja odgromowa:

Budynek powinien być wyposażony w podstawowy rodzaj ochrony odgromowej zgodnie z Polską Normą PN-IEC 61024 -1 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Zasady ogólne. Instalacja odgromowa powinna posiadać metrykę urządzenia piorunochronnego zawierającego następujące dane:

- opis obiektu budowlanego,
- opis urządzenia piorunochronnego
- schemat urządzenia piorunochronnego

4.1.3 Instalacja wentylacyjna:

Jedna z klas, która jest pracownia fizyczno-chemiczną wyposażona jest w wentylację mechaniczną.

4.1.4 Instalacja wodna i p.poż:

Zaprojektowano doprowadzenie wody zimnej do poszczególnych pomieszczeń i przyborów sanitarnych.

W budynku nie ma obowiązku zakładania wewnętrznej instalacji hydrantowej.

4.1.5 Urządzenia zapobiegające zadymieniu służące do usuwania dymów i gazów pożarowych

W obiekcie brak urządzeń oddymiających.

4.1.6 Oświetlenie ewakuacyjne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w obiekcie oświetlenie ewakuacyjne nie jest wymagane.

4.1.7 Wymagania dla elementów wykończenia wnętrz

W strefach pożarowych ZL III stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące jest zabronione. Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niepalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

4.1.7 Przepusty instalacyjne

Przepusty instalacyjne w elementach oddzieleni przeciwpożarowych powinny mieć klasę odporności ogniowej EI wymaganą dla tych elementów. Przepusty instalacyjne o średnicy powyżej 4 cm w ścianach i stropach dla których wymagana jest klasa odporności ogniowej co najmniej EI 60 lub REI 60 powinny mieć klasę odporności ogniowej tych elementów. Przejścia instalacyjne przez zewnętrzne ściany budynków, znajdujące się poniżej poziomu terenu powinny być zabezpieczone przed możliwością przenikania gazu do wnętrza budynku.

4.2 Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożarów.

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku szkoły podstawowej wynosi 10 dm³/s.

Ilość wody powinna być zapewniona poprzez zewnętrzną sieć wodociągową wyposażoną w co najmniej jeden hydrant DN 80 o wydajności co najmniej 10 dm³/s, usytuowane w odległości 5 ÷ 75 m od ścian zewnętrznych chronionego budynku (pierwszy z hydrantów – do 75 m , drugi – do 150 m).

Najbliższy hydrant zewnętrzny naziemny znajduje się ok. 15 m od analizowanego budynku, drugi hydrant podziemny około 20 metrów od budynku.

WARUNEK ODLEGŁOŚCI DO HYDRANTÓW SPEŁNIONY – odległość poniżej 75 m.

4.3 Dojazdy pożarowe.

Dojazd do obiektu zapewniony będzie utwardzoną drogą - ul. Majątkową. Wokół budynku droga gruntowa, nieutwardzona.

5. Zagrożenia pożarowe:

Zagrożenie pożarowe w pomieszczeniach może wystąpić na skutek:

- wyrzucenia niedopałków tytoniu do koszy na odpady (śmiecie) oraz opróżniania popielniczek z niedopałkami do koszy (innych pojemników), w których znajdują się materiały palne jak np. papier;
- pozostawiania bez nadzoru odbiorników energii elektrycznej nie przystosowanych do ciągłej eksploatacji (bez samoczynnych zabezpieczeń lub automatyki sterowniczej, np. piecyki, promienniki, grzejniki olejowe, żelazka, itp.) lub ich ustawiania w pobliżu materiałów palnych oraz na palnym podłożu;
- niewłaściwego wykonywania i nie terminowo prowadzonych konserwacji instalacji i urządzeń elektroenergetycznych;
- prowizorycznego zakładania połączeń lub obwodów elektrycznych instalacji lub też prowizorycznego podłączania odbiorników elektrycznych, niezgodnie z instrukcją producenta;
- montażu gniazd wtyczkowych i przewodów elektrycznych na palnym podłożu bez zastosowania osłon metalowych i odbojników;
- przeciążania instalacji elektrycznych w wyniku podłączenia do jednego obwodu odbiorników o dużej mocy;
- zabezpieczania instalacji i urządzeń elektrycznych bezpiecznikami o wartościach prądowych większych niż wynikające z projektu (opisu tablic) lub też „naprawianymi” drutem bezpiecznikami topikowymi;
- zbyt bliskiego składowania (< 5 cm) materiałów palnych od punktów świetlnych typu żarowego;
- zwarcie w przewodach elektrycznych przy braku kontrolowania stanu technicznego instalacji — nie przeprowadzania okresowych pomiarów elektrycznych na wartość rezystancji izolacji instalacji i urządzeń elektrycznych;

- nieprawidłowego używania i przechowywania substancji łatwopalnych i niebezpiecznych pożarowo;
- niewłaściwego prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo, m.in. takich jak: spawanie, cięcie gazowe, lutowanie, zgrzewanie, itp., prowadzonych najczęściej w trakcie remontów i napraw instalacji centralnego ogrzewania lub modernizacji pomieszczeń, itp;
- czyszczenia wykładzin podłogowych i parkietów przy użyciu cieczy łatwopalnych;
- wyładowań atmosferycznych — gdy jest uszkodzona lub niekonserwowana instalacja odgromowa albo gdy jej nie ma;
- umyślnego podpalenia,
- przypadkowego zaprószenia ognia podczas lekcji.

6. Czynniki wpływające na szybkość rozprzestrzeniania się pożaru.

Czynnikami sprzyjającym rozprzestrzenianiu się pożaru są:

- późne zauważenie pożaru,
- późne zaalarmowanie centrum powiadamiania ratunkowego,
- niedostateczna ilość, niesprawność podręcznego sprzętu gaśniczego oraz brak umiejętności jego obsługi przez personel,
- utrudnienia w warunkach dojazdu jednostek interwencyjnych straży pożarnych do miejsca pożaru,
- braki w przeciwpożarowym zaopatrzeniu wodnym.

7. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim ochronę życia i zdrowia ludzi, a także ochronę dóbr materialnych przed pożarem.

Zapewniając ochronę przeciwpożarową budynku należy w szczególności:

1. Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i ewakuacyjnych.

2. Wyposażyć obiekt w sprzęt pożarniczy oraz środki gaśnicze i inne urządzenia zgodnie z zasadami określonymi w §32 i §33 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.⁸
3. Zapewnić osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.
4. Przygotować budynek do prowadzenia bezpiecznej ewakuacji ludzi i mienia.
5. Zapoznać pracowników ze sposobami postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
6. Zapoznać pracowników z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi, instrukcjami i wytycznymi wewnętrznymi.

Szczegółowe wymagania dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego określone zostały w *Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków i innych obiektów budowlanych i terenów*. Stosowanie tych wymagań w praktyce zarówno w sferze organizacyjnej jak i technicznej środków zabezpieczeń przeciwpożarowych, odbywa się przez określenie zadań poszczególnym komórkom organizacyjnym, stosowanie do podziału kompetencji. Egzekwowanie realizacji tych obowiązków dokonuje Właściciel obiektu osobiście lub poprzez upoważnione do tego osoby.

Zatem optymalna organizacja ochrony przeciwpożarowej i sprawne systemy techniczne stanowią rękojmię bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie i dobrze przygotowują do realizacji akcji ratowniczej z zewnątrz.

8. Ogólne obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

8.1 Obowiązki właściciela obiektu.

Właściciel zobowiązany jest w szczególności do:

1. Zapewnienia warunków ochrony przeciwpożarowej w zakresie bezpieczeństwa osób i ochrony mienia.
2. Zapewnienia bezpieczeństwa na wypadek pożaru osobom przebywającym w obiekcie, a w szczególności do zapewnienia warunków ewakuacji.

3. Zapewnienia przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych i instalacyjnych oraz podejmowania działań w zakresie usunięcia występujących nieprawidłowości tego rodzaju.
4. Ustalenia wymagań przeciwpożarowych poprzez określenie:
 - a. charakterystyki zagrożeń występujących w obiekcie nadzorowanym w trakcie eksploatacji instalacji i urządzeń,
 - b. sposobów usuwania zagrożeń pożarowych oraz postępowania na wypadek pożaru, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego prowadzenia ewakuacji pracowników oraz osób przebywających czasowo.
5. Zapewnienia zaopatrzenia obiektów w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe.
6. Zaznajomienia pracowników z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zapewnienia nadzoru nad ich przestrzeganiem.

8.2 Obowiązki pracowników.

Wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko, są zobowiązani do:

1. Uczestniczenia w szkoleniach i instruktażach z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w zakresie określonym obowiązującymi przepisami i zarządzeniami.
2. Zapoznania się z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w tym również z obowiązującymi w jednostkach organizacyjnych (np. Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego), oraz ich przestrzegania.
3. Utrzymania właściwego stanu bezpieczeństwa pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy.
4. Niezwłocznego usuwania zauważonych usterek mogących spowodować pożar oraz mających wpływ na jego rozprzestrzenienie się. Powiadomienie o tych faktach właściwych przełożonych.
5. Sprawdzania przed opuszczeniem stanowiska pracy, czy zostały wyłączone wszystkie urządzenia elektryczne (niedostosowane przez producenta do ciągłej i bez dozorowej pracy), a także czy nie występują inne możliwości powstania pożaru lub wybuchu.

6. Znajomości rozmieszczenia sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych, a także sposobów jego użycia i zakresu stosowania.
7. Znajomości zasad alarmowania straży pożarnych na wypadek powstania pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia.
8. Udziału w próbnym alarmach i akcjach ratowniczo-gaśniczych zgodnie z poleceniami osób kierujących tymi akcjami.
9. Powiadomienie o zaistniałych wypadkach pożarów, wybuchów.

8.3 Dodatkowe obowiązki dla osób sprzątających oraz porządkujących pomieszczenia.

Do dodatkowych obowiązków osób sprzątających pomieszczenia należy:

Wykonywanie pracy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa pożarowego.

1. Odbywanie szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
2. Opróżnianie oraz codzienne wynoszenie poza obiekt wszelkiego rodzaju odpadów znajdujących się w koszach, pojemnikach na śmieci itp.
3. Sprawdzanie, czy nie pozostawiono niebezpiecznych materiałów bądź włączonych urządzeń mogących spowodować pożar lub wybuch oraz informowanie o stwierdzonych tego typu przypadkach przełożonym.
4. Dokonywanie przeglądu pomieszczeń po zakończonej pracy polegającego na:
 - a. czy nie pozostawiono w pomieszczeniu otwartego źródła ognia,
 - b. czy wyłączono dopływ prądu elektrycznego i wody,
 - c. czy drzwi i okna zostały zamknięte.

8.4. Obowiązki nauczycieli podczas ewakuacji :

1. znać stan liczebny klasy, z którą odbywają lekcję,
2. zadbać o przestrzeganie przez uczniów zasad ewakuacji określonych w instrukcji.
3. uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach i sprawować opiekę nad uczniami, z którymi prowadzili zajęcia dydaktyczne,
4. sprawdzić czy wszyscy opuścili pomieszczenie,
5. Zaprowadzić grupę na miejsce zbiórki

9. Podstawowe wymagania w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń.

9.1 Czynności zabronione.

Palenia tytoniu i używania ognia otwartego w miejscach objętych zakazem i w pomieszczeniach oznaczonych tablicami — zakazu palenia (np. archiwa, magazyny, magazynki podręczne, pomieszczenia socjalne, itp.). **Zakaz palenia papierosów i e-papierosów obowiązuje na terenie całego budynku oraz terenu zewnętrznego.**

Ogień otwarty można używać czasowo np. przy prowadzeniu prac spawalniczych — podczas remontów — po uprzednim uzyskaniu zgody na podstawie ustaleń w niniejszej instrukcji (zobacz *„Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym”*).

W pomieszczeniach i korytarzach zabrania się:

1. Dokonywania wszelkich napraw instalacji elektrycznych oraz wymiany przepalonych wkładek bezpieczników instalacyjnych (topikowych) lub blokowania dźwigni wyzwalaczy instalacyjnych (tzw. bezpieczników automatycznych), manipulowania w tablicach rozdzielczo-zabezpieczeniowych, itp., przez osoby nieupoważnione;
2. Wykonywania we własnym zakresie prowizorycznych obwodów instalacji elektrycznych, mocowania na materiałach palnych (np. drewnie, płytach drewnopochodnych, itp.) gniazdek wtyczkowych lub włączników;
3. Montowania instalacji i osprzętu elektrycznego na palnym podłożu bez niepalnego zabezpieczenia.
4. Włączania do jednego gniazdka wtyczkowego (jednego obwodu elektrycznego) kilku odbiorników elektrycznych o dużej mocy, których łączna moc może spowodować przeciążenie instalacji;
5. Pozostawiania bez nadzoru włączonych do sieci odbiorników elektrycznych o dużym poborze prądu.
6. Zastawiania dojść do podręcznego sprzętu pożarniczego, samowolnej zmiany jego rozmieszczenia oraz używania tego sprzętu do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową;

7. Ustawiania na drogach i ciągach komunikacyjnych szaf, biurek, kartonów, itp. przedmiotów, utrudniających ewakuację lub stwarzających dodatkowe zagrożenie pożarowe;
8. Układania na drogach ewakuacyjnych łatwo zapalnych elementów wyposażenia wewnątrz.
9. Wprowadzania, wnoszenia i przechowywania hulajnóg, rowerów i innych urządzeń służących do poruszania się, z napędem elektrycznym zasilanych bateriami.

9.2 Sposoby ograniczenia możliwości powstania pożaru oraz jego szybkiego rozprzestrzeniania się.

W celu ograniczenia możliwości powstania pożaru oraz jego szybkiego rozprzestrzeniania się należy:

1. Przestrzegać zasady i dopilnować, aby tablice rozdzielcze instalacji elektrycznych były zamknięte na klucz i odpowiednio opisane i oznakowane (opisy zgodnie z schematami instalacji z podaniem obwodów zabezpieczanych i wartości prądu w amperach).
2. Wywiesić w widocznych — ogólnie dostępnych miejscach — instrukcje alarmowania na wypadek powstania pożaru oraz znaki bezpieczeństwa o kierunkach ewakuacji.
3. Oznakować zgodnie z normami pomieszczenia i urządzenia.
4. Przechowywać w jednym miejscu klucze zapasowe do wszystkich lub określonych przez zarządzającego obiektem pomieszczeń.

10. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

W przypadku konieczności przeprowadzenia takich prac należy je wykonać na podstawie pisemnego zezwolenia, zgodnie z poniższymi zasadami.

Odpowiedzialnym za wystawienie pisemnego zezwolenia jest administrator obiektu lub osoba przez niego wyznaczona.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym to prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz budynków lub na dachach, na przyległych do nich

terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym Dyrektor Szkół lub osoba przez niego upoważniona wraz z wykonawcą prac, są zobowiązani:

- Ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane,
- Ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- Wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg prac oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
- Zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego uprawnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- Zaznaczyć osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w miejscu wykonywania prac oraz z czynnościami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- Ocena zagrożeń pożarowych, ustalenie czynności i wskazanie osób odpowiedzialnych powinno być udokumentowane na druku „Zezwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” **Załącznik 1**, w razie potrzeby z podaniem warunków specjalnych. Należy dołączyć do zezwolenia wymagane dokumenty, np. potwierdzenia wymaganych kwalifikacji itp.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad:

- Wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- W miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację pożaru oraz wszelkich jego źródeł np. gaśnica proszkowa i koc gaśniczy,
- Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,

- Podczas spawania elementy konstrukcyjne, rury, przewody, itp. należy skutecznie ochładzać w pobliżu miejsca spawania, aby na skutek przewodzenia ciepła nie spowodować zapalenia się przylegających do nich materiałów palnych. Skuteczne schładzanie takich materiałów można osiągnąć przez szczelne owinięcie tkaniną i ciągłe polewanie wodą,
- Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru,
- Osoba wykonująca pracę powinna stosować techniki ich wykonania zgodne z obowiązującymi przepisami i wymogami BHP,
- Po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym były wykonywane prace oraz rejony przyległe po upływie dwóch, a następnie czterech godzin i to stosownie udokumentować - „Książka kontroli prac niebezpiecznych pod względem pożarowym” Załącznik 2

Odstępstwo od ww. wymagań może nastąpić tylko w przypadku awaryjnego wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, np. w celu ratowania życia ludzkiego lub mienia o znacznej wartości.

Szczegółowe wytyczne zabezpieczenia przeciwpożarowego procesów spawalniczych:

- Pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się prace spawalnicze należy opróżnić z wszystkich palnych materiałów i wyczyścić z zanieczyszczeń,
- Przedmioty palne lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania, w celu uniemożliwienia przedostania się rozprysków spawalniczych,
- Jeżeli powyższy warunek nie może być spełniony, to wszystkie urządzenia i materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem iskier spawalniczych przez osłonięcie np. kocami z włókna szklanego, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób,
- Przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodzenia ciepła bądź rozprysków spawalniczych,
- Jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się przepusty kablowe, wodociągowe itp. należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, aby nie dopuścić do przedostawania się

rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń, bądź na inne kondygnacje budynku,

- Wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe oraz inne instalacje z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi,
- Zabrania się wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w pomieszczeniach, w których wykonywano klejenie lub malowanie z użyciem substancji łatwopalnych, do momentu aż całkowicie wyschną,
- Prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach i strefach zagrożonych wybuchem mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par i gazów w mieszaninie z powietrzem nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- W miejscach wykonywania prac spawalniczych należy, oprócz podręcznego sprzętu gaśniczego, przygotować pojemniki metalowe wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego,
- Drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk spawania powinny być drożne, tak aby można było bezzwłocznie ewakuować ludzi z miejsca ogarniętego pożarem,
- Po zakończeniu prac spawalniczych w pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania i pomieszczeniach sąsiednich, w celu ustalenia:
 - czy nie występują oznaki tlenia lub żarzenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru,
 - czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych,
- W budynkach posiadających palne elementy konstrukcyjne należy ponowić kontrolę po upływie dwóch, a następnie czterech godzin od czasu zakończenia prac spawalniczych; decyzja o ewentualnym skróceniu czasu rozpoczęcia obchodu od zakończenia prac oraz czasu między poszczególnymi obchodami należy do kontrolującego.

Do innych prac pożarowo niebezpiecznych zalicza się między innymi:

- szlifowanie, cięcie (płomieniem)

- lutowanie
- prace uszczelniające na gorąco,
- czynności wywołujące iskry,
- podgrzewanie, rozgrzewanie
- wszystkie inne prace z otwartym ogniem

W przypadku ww. prac wytyczne ich zabezpieczenia są analogiczne jak w przypadku wykonywania prac spawalniczych.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, należy sporządzić pisemną dokumentację z wykorzystaniem Załącznika 1 oraz Załącznika 2 do kontroli przebiegu prac.

11. Urządzenia przeciwpożarowe i podręczny sprzęt gaśniczy.

Ilość oraz rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego określa się w oparciu o §32 i §33 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.

11.1 Zasady ogólne.

Przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu na terenie obiektów należy stosować następujące zasady:

1. Jedna jednostka podręcznego sprzętu gaśniczego powinna posiadać co najmniej 2 kg lub 3 dm³ środka gaśniczego.
2. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:
 - a. na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
 - zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,
 - produkcyjnej i magazynowej (PM) o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
 - zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
3. na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej wyżej, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV;

4. Sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych: przy wejściach do budynku, na klatkach schodowych, na korytarzach, przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
5. Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m;
6. Odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m;
7. Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, promienie słoneczne, itp.),
8. Miejsce usytuowania sprzętu należy oznakować zgodnie z postanowieniami Polskich Norm

11.2 Zasady gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.

Proces palenia może zaistnieć tylko wówczas, gdy występują równocześnie trzy podstawowe czynniki: materiał palny, tlen oraz źródło ciepła. W powietrzu występuje około 21% tlenu, co sprawia, że źródło ciepła o dostatecznej energii i temperaturze wyższej od temperatury zapalenia materiału palnego, może zapoczątkować proces palenia.

W sytuacji gdy zjawisko przebiega w sposób niekontrolowany w miejscu do tego celu nieprzystosowanym, mamy do czynienia z pożarem.

Podczas palenia występuje wydzielanie się ciepła, światła oraz produktów spalania. Aby powstał pożar, a następnie rozwijał się proces spalania konieczne jest istnienie odpowiedniej proporcji substancji palnej, tlenu i źródła ciepła. Do przerwania procesu palenia konieczna jest zmiana proporcji składowania procesu, co można osiągnąć poprzez:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie występujących warunkach (np. przez impregnację ognioochronną),
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego palenie (np. chłodzenie układu palnego),
- odcięcie dopływu tlenu do miejsca pożaru.

Rozwój procesu spalania od miejsca zapłonu na dalszą powierzchnię (objętość) materiału palnego, a także na inne materiały znajdujące się w sąsiedztwie źródła zapłonu, ma zasadnicze znaczenie przy wyborze metody zapobiegania pożarom i wybuchom, zwalczania ich oraz ograniczania strat i zniszczeń. Wielkością charakterystyczną rozwoju

procesu spalania jest szybkość spalania, która decyduje o charakterze i przebiegu zjawisk towarzyszących pożarom. W przypadku większości pożarów szybkość spalania jest mała, w związku z tym bardzo istotną sprawą jest podjęcie akcji gaśniczej bezpośredniej. Do działań tych niezbędny jest podręczny sprzęt gaśniczy oraz umiejętność jego poprawnego i skutecznego użycia. Podstawowy podręczny sprzęt gaśniczy to: gaśnice przenośne, gaśnice przewoźne, hydronetki wodne i koce gaśnicze.

Aktualnie, zgodnie z §32 ust. 2 cytowanego rozporządzenia z dnia 7.06.2010 r. oraz z Polską Normą, w celu klasyfikacji różnego rodzaju pożarów i uproszczenia wszelkich powołań się na te rodzaje pożarów, wprowadzono następujące oznaczenia (poniższe oznaczenia powinny być naniesione na nalepkach informacyjnych na gaśnicach):

Grupy pożarów z podziałem na rodzaj palonego materiału:

	A - pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier, węgiel, tworzywa sztuczne, tkaniny, słoma),
	B - pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła (benzyna, alkohole, tłuszcze, oleje, lakiery, pak, parafina, aceton, smoła),
	C - pożary gazów (acetylen, metan, propan, wodór, gaz miejski),
	D - pożary metali (sód, potas, magnez, uran).
	F - pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kulinarnych

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiektu od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół, należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów,
- gaś ogień w kierunku wiatru(z wiatrem),
- palące się powierzchnie gaś rozpoczynając od brzegu,
- pożary substancji kapiących i płynnych gaś strumieniem skierowanym od góry do dołu,
- pożary ścian gaś strumieniem skierowanym od dołu do góry,
- stosuj wystarczającą liczbę gaśnic,
- zwracaj uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia,
- nigdy nie wieszaj gaśnic po ich użyciu na stałe miejsce, najpierw należy zlecić ich ponowne napełnienie.

11.3 Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

Zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej obiektów budowlanych i terenów. Budynek wyposażony jest w gaśnice proszkowe umieszczone na każdej kondygnacji.

12.4 Gaśnice. Wymagania

Jedna jednostka masy środka gaśniczego, tj. 2 kg (lub 3 dm³), zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej ze względu na zakwalifikowanie stref pożarowych do kategorii ZL I - ZL III

W budynku powinny zostać rozmieszczone gaśnice zawierające łącznie:

- 12 jednostki środka gaśniczego

Stan Faktyczny:

W poszczególnych częściach budynku są rozmieszczone gaśnice na drogach komunikacji ogólnej służących do celów ewakuacji, w pomieszczeniach magazynowych, technicznych, w ilości :

- PARTER:
 - GP-6 x – 2 sztuki
 - GP-4x – 2 sztuki
 - AF-2 - 1 sztuka
- I PIĘTRO
 - GP 4x – 3 sztuki
 - USG- 2x – 1 sztuka

Łącznie w budynku zastosowane jest 36 kg proszku gaśniczego oraz 4 kg CO₂.

12. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.

12.1 Środki i sposoby ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie.

Do ogłoszenia alarmu o wystąpieniu zagrożenia pożarem lub innym zdarzeniem w budynku należy wykorzystać następujące sposoby:

- powiadomienie głosem (np. krzykiem, przez telefon komórkowy, itp.),
- trzy dzwonki następujące jeden po drugim w niewielkich odstępach czasu

Przy ogłoszeniu alarmu o wystąpieniu niebezpieczeństwa w obiekcie należy kierować się szczególną rozważą. Konieczne jest ustalenie faktycznego stopnia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, aby zbyt pochopne ogłoszenie alarmu nie doprowadziło do powstania paniki.

Decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji podejmują:

1. Dyrektor szkoły
2. Osoba wyznaczona do ewakuacji,
3. Osoba najbardziej opanowana,
4. Dowódca akcji ratowniczo-gaśniczej z ramienia straży pożarnej.

12.2 Czynności do wykonania na wypadek ewakuacji.

W przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, należy:

1. Powiadomić centrum powiadamiania ratunkowego.
2. Przystąpić do ewakuacji ludzi.
3. Powiadomić współpracowników i inne osoby postronne znajdujące się w budynku
4. Odciąć dopływ energii elektrycznej do całego budynku – głównym wyłącznikiem prądu przeciwpożarowym znajdującym się przy bocznym wejściu do budynku – po decyzji kierującego akcją ratowniczo gaśniczą z ramienia straży pożarnej.
5. Jeżeli warunki na to pozwalają przystąpić do gaszenia pożaru (podręcznym sprzętem gaśniczym).

12.3 Ilość osób do ewakuacji.

Przewidywana liczba osób w budynku w rozbiciu na poszczególne kondygnacje wynosi:

- Parter – do 100 osób (ZL III),
- I piętro – do 100 osób (ZL III, ZL IV),

Przewidywana maksymalna liczba użytkowników całego budynku wynosić będzie około 200 osób w tym 22 nauczycieli. Jednorazowo maksymalnie w budynku może przebywać około 170 osób. Zajęcia dydaktyczne odbywają się na II zmiany.

12.4 Warunki techniczne ewakuacji.

W pomieszczeniach od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub na zewnątrz budynku zapewniono przejścia ewakuacyjne, których długość nie przekracza 40 m.

Z budynku zapewnione jest jedno wyjście ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku.

W analizowanym budynku występuję jeden ciąg komunikacji pionowej:

- **Klatki schodowa**

Szerokość biegu klatki schodowej w budynkach użyteczności publicznej zgodnie z art. 68 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. powinna wynosić 1,2 m, a spocznika, co najmniej 1,5 m, lub proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać równocześnie na kondygnacji, na której przewiduje się obecność największej ich liczby, przyjmując, co najmniej 0,6 m szerokości na każde 100 osób, ale nie mniej niż 0,9 m szerokości.

Informacje techniczno-budowlane ogólne (dla różnych budynków):

Poziome drogi ewakuacji (korytarze) powinny posiadać dopuszczalne szerokości, mieć również wymagane szerokości drzwi ewakuacyjnych, a także powinien być prawidłowy kierunek ich otwierania — zgodnie z rozporządzeniem MI¹, zatem:

- minimalna szerokość drzwi ewakuacyjnych z pomieszczeń powinna wynosi 0,9 m (§239 ust.1),
- minimalna szerokość drzwi ewakuacyjnych z budynku powinna wynosi 1,2 m (§239 ust.4)
- minimalna szerokość korytarzy (poziome drogi ewakuacyjne) powinna wynosić 1,4 m (§242, ust.1),
- wysokość drogi ewakuacyjnej nie powinna być niższa niż 2,2 m (§242 ust.3); lokalne obniżenie odcinka drogi nie może być większe niż 1,5 m.,
- kierunek otwierania drzwi ewakuacyjnych wyjścia na zewnątrz budynku powinien być na zewnątrz (§236),
- klatki schodowe minimalna szerokość klatek schodowych powinna wynosić 120 cm – szerokość biegu i 150 cm szerokość – spocznika (§68 ust.1)

12.5 Sposoby oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz pozostałych pomieszczeń.

Obiekt i pomieszczenia powinny być zawsze oznakowane pożarniczymi tablicami informacyjnymi i znakami bezpieczeństwa wg Polskich Norm.

¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 15.06.2002 r. nr 75, poz.690; zmiany: Dz. U. z dnia 26.02.2003 r. nr 33, poz. 270, Dz. U. z 12.05.2004 r. nr 109, poz. 1156, Dz. U. z 2008 r. Nr 201, poz. 1238, oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 56 poz. 461); ważne od dnia 15 grudnia 2002 r.

Sposób oznakowania dróg ewakuacyjnych dobiera się indywidualnie. Przy ustaleniu rozmieszczenia odpowiednich piktogramów należy uwzględnić: charakter zagrożenia pożarowego, rozwiązania budowlano – instalacyjne obiektu, a także sposoby zagospodarowania powierzchni.

Znaki ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej należy montować na wysokości wzroku. Oznakowanie należy tak umieszczać aby było widoczne z każdego miejsca, w którym może przebywać człowiek lub kiedy może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji. Ponadto znaki powinny być umieszczane w miarę możliwości jak najbliżej źródeł światła, aby zapewnić właściwą luminację (tzn. świecenie):

- **Fotoluminescencyjne znaki ewakuacyjne – nowe oznakowanie wg PN-EN ISO 7010**
- **Oznaczenia ewakuacyjne wg nowej normy PN-EN ISO 7010**
- **PN-N-01256/01/:1992**
- **PN-EN 81-72:201**

Znaki ochrony przeciwpożarowej wg. PN-EN ISO 7010

LP.	GRAFIKA ZNAKU	NAZWA ZNAKU	ZASTOSOWANIE
1.		Gaśnica	Wskazuje lokalizację gaśnicy przenośnej
2.		Hydrant wewnętrzny	Wskazuje lokalizację hydrantu wewnętrznego
3.		Drabina pożarowa	Wskazuje lokalizację drabiny pożarowej
4.		Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej	Wskazuje lokalizację zestawu ochrony przeciwpożarowej
5.		Alarm pożarowy	Wskazuje lokalizację przycisku alarmu pożarowego
6.		Telefon alarmowania pożarowego	Wskazuje lokalizację telefonu alarmowania pożarowego

Znaki ewakuacyjne wg. PN-EN ISO 7010

LP.	GRAFIKA ZNAKU	NAZWA ZNAKU	ZASTOSOWANIE
1.		Wyjście ewakuacyjne (lewostronne)	Znak umieszczany nad drzwiami/przegrodami lub wzdłuż ciągów komunikacyjnych uzupełniony o znak „strzałki”. Wskazuje kierunek ewakuacji, w tym wyjście ewakuacyjne lewostronne będące drzwiami z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną bądź drzwiami zastosowanymi na drodze ewakuacyjnej
2.		Wyjście ewakuacyjne (prawostronne)	Znak umieszczany nad drzwiami/przegrodami lub wzdłuż ciągów komunikacyjnych uzupełniony o znak „strzałki”. Wskazuje kierunek ewakuacji, w tym wyjście ewakuacyjne prawostronne będące drzwiami z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną bądź drzwiami zastosowanymi na drodze ewakuacyjnej

3.		Strzałka kierunku (kąt 90°)	Wskazuje kierunek ewakuacji – do stosowania ze znakami „wyjście ewakuacyjne”. Strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90° w odniesieniu do poziomu.
4.		Strzałka kierunku (kąt 45°)	Wskazuje kierunek ewakuacji – do stosowania ze znakami „wyjście ewakuacyjne”. Strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90° w odniesieniu do kąta 45°.
5.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w lewo / wzdłuż	Wskazuje kierunek ewakuacji na tym samym poziomie w lewo lub wzdłuż
6.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w prawo / wzdłuż	Wskazuje kierunek ewakuacji na tym samym poziomie w prawo lub wzdłuż
7.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w dół w lewo	Wskazuje kierunek ewakuacji ze zmianą poziomu na niższy (w lewo)
8.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w dół w prawo	Wskazuje kierunek ewakuacji ze zmianą poziomu na niższy (w prawo)
9.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w górę / na ukos w lewo	Wskazuje kierunek ewakuacji ze zmianą poziomu na wyższy lub kierunek ewakuacji na tym samym poziomie po skosie w lewo w przestrzeni otwartej (open space)
10.		Kierunek drogi ewakuacyjnej w górę / na ukos w prawo	Wskazuje kierunek ewakuacji ze zmianą poziomu na wyższy lub kierunek ewakuacji na tym samym poziomie po skosie w prawo w przestrzeni otwartej (open space)

12.6 Miejsce zbiórki do ewakuacji.

W przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, rejonem punktu zbiórki będzie teren boiska sportowego znajdujące się obok budynku. Miejsce to oznakowane jest znakiem „Miejsce zbiórki ewakuowanych” – patrz plan sytuacyjny stanowiące załącznik niniejszego opracowania.

12.7 Organizacja ewakuacji. Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji

Zgodnie z treścią Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów w art. 17 czytamy, że

§ 17. 2. W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji, o których mowa w ust. 1, należy dokonać – co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

Zatem praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji należy wykonywać raz w roku nie później niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia zajęć w nowym roku szkolnym.

Należy wyznaczyć osobę/osoby odpowiedzialne za ewakuację. Wyznaczone osoby są odpowiedzialne za przeliczenie osób zgromadzonych na miejscu zbiórki oraz przekazanie wyniku liczenia jednostce straży pożarnej (w razie nagłej ewakuacji).

12.8 Organizacja ewakuacji osób niepełnosprawnych z budynku.

Ewakuacja powinna odbywać się z wyłączeniem mechanicznych urządzeń komunikacyjnych zasilanych energią elektryczną, a więc dźwigów osobowych i platform schodowych.

Należy wyznaczyć osoby (co najmniej 2) odpowiedzialne za ewakuację osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

13. Sposoby prowadzenia ewakuacji.

13.1 Zasady ogólne

Z chwilą otrzymania informacji o pożarze (innymi miejscowym zagrożeniu) oraz podjęciu decyzji o ewakuacji, cały obecny w obiekcie pracownicy zobowiązany jest do udziału w akcji ratowniczej, gaszenia pożaru i ewakuacji. Ewakuację osób przeprowadza się wykorzystując wszystkie dostępne wyjścia ewakuacyjne, w zależności od miejsca pożaru. Warunki i sposób ewakuacji będą zależne od miejsca powstania pożaru, innego zdarzenia przy czym ewakuacja powinna najpierw objąć osoby z miejsc najbardziej zagrożonych. Ponadto należy podjąć stanowcze działania zmierzające do opanowania paniki i utrzymania porządku do czasu wyjścia ostatniej osoby poza obręb budynku.

Akcją ratowniczą — do momentu przybycia pierwszego zastępu straży pożarnej (PSP) kieruje Dyrektor Szkoły lub osoba wyznaczona do prowadzenia akcji ratowniczej.

13.2 Organizacja ewakuacji.

Należy wyznaczyć osobę/osoby odpowiedzialne za ewakuację osób z poszczególnych kondygnacji i pomieszczeń. Wyznaczone osoby odpowiedzialne są za wyprowadzenie osób przebywających w poszczególnych pomieszczeniach, oraz przeliczenie osób zgromadzonych na miejscu zbiórki oraz przekazanie wyniku liczenia Koordynatorowi Ewakuacji lub jednostce straży pożarnej (w razie nagłej ewakuacji).

Ewakuacja osób z budynku powinna nastąpić tylko w przypadku gdy:

- pożar nie został ugaszony w zarodku, a jego rozwój stwarza zagrożenie dla ludzi;
- istnieje obawa dotarcia wiadomości o powstałym pożarze do ludzi przebywających w budynku i powstania paniki;
- zachodzi możliwość przedostania się dymu, ognia lub innego zagrożenia na poszczególne pomieszczenia lub kondygnacje.

Zakres zadań do wykonania będzie zależny od sytuacji pożarowej i występującego zagrożenia ludzi. Rozdział konkretnych zadań ustala kierujący akcją lub osoba uprawniona do wydawania decyzji o rozpoczęciu ewakuacji. Ogłoszenie decyzji o rozpoczęciu

ewakuacji podejmuje Koordynator Ewakuacji lub inna osoba wyznaczona, prowadząc akcję w taki sposób, aby ograniczyć występowanie paniki.

Do czasu przybycia zastępu straży pożarnej akcją ewakuacyjno – gaśniczą kieruje osoba Koordynator Ewakuacji a po przybyciu zastępów straży pożarnej, podporządkowuje się dowódcy tej straży, informując go o zaistniałej sytuacji i wydanych dotychczas poleceniach.

Jeżeli sytuacja jest groźna i istnieje potrzeba przeprowadzenia ewakuacji ludzi, należy przestrzegać następujących zasad:

- w pierwszej kolejności należy ratować i ewakuować ludzi, a dopiero potem zagrożone pożarem mienie;
- w miarę możliwości wraz z ewakuacją należy równolegle prowadzić akcję gaśniczą;
- ewakuację najcenniejszego mienia prowadzi się wyłączenie z pomieszczeń bezpośrednio zagrożonych pożarem;
- kolejność wyprowadzania osób uzależniona jest od miejsca wybuchu pożaru i innego miejscowego zagrożenia, a także rozmieszczenia pomieszczeń w stosunku do dróg ewakuacyjnych;
- kierunki ewakuacji na zewnątrz budynków określają znaki bezpieczeństwa;
- w pierwszej kolejności ewakuuje się ludzi z pomieszczeń najbardziej zagrożonych pożarem lub innym miejscowym zagrożeniem;
- pamiętać należy o usuwaniu materiałów palnych z drogi rozwijającego się pożaru lub też o polewaniu zagrożonych powierzchni wodą. W oddalonym od miejsca pożaru pomieszczeniu, jeżeli zajdzie taka potrzeba, należy oczekiwać pomocy ze strony straży pożarnej, która dysponuje sprzętem specjalistycznym do prowadzenia ewakuacji z zewnętrznej strony budynku. Rola personelu polega w tym przypadku, oprócz przeprowadzania ewakuacji, na zapobieganiu panice;
- poruszając się w pomieszczeniach zadymionych należy pełzać (czołgać się) po podłodze, gdzie istnieje największa ilość powietrza i najlepsza widoczność;
- drogi oddechowe w dymie zabezpiecza się prowizorycznie przykładając do nosa i ust nawilżoną wodą tkaninę (np. chustkę);
- celem nie utracenia w dymie orientacji — kierunku, poruszać należy się wzdłuż ścian;

- odszukując ludzi w pomieszczeniach trzeba uwzględnić fakt, że osoby z reguły będziemy znajdowali przy drzwiach lub oknach; dzieci mogą chować się w różne trudno dostępne miejsca (w szafach, pod meblami, w sanitariatach, itp.)
- przejawy histerii należy zwalczać w zarodku perswazją, poleceniem ustnym lub nawet siłą;
- po przybyciu zastępów straży pożarnej należy przede wszystkim udzielić dowódcy informacji, gdzie i w jakich ilościach znajdują się zagrożeni ludzie.

Z uwagi na przebywanie w obiekcie dużej grupy dzieci, które nie zawsze mogą znać skalę zagrożenia należy przestrzegać następujących zasad:

- w czasie ewakuacji nauczyciel każdej z grup musi podporządkować się decyzjom osoby kierującej ewakuacją,
- ewakuacje grup dzieci należy rozpocząć od pomieszczeń, które znajdują się najbliżej powstałego zagrożenia,
- każdy z nauczycieli musi znać liczbę dzieci w grupie za którą odpowiada w przypadku braku dziecka natychmiast zgłasza to kierującemu akcją (koordynator ewakuacji lub kierujący z PSP),
- w czasie ewakuacji nauczyciel na bieżąco musi kontrolować grupę zawracając w szczególności uwagę na: kierunek ewakuacji, zwartość grupy, jak najszybsze uspokojenie dzieci, zorganizowanie dodatkowej pomocy jeżeli w grupie niektóre dzieci nie będą mogły poruszać się o własnych siłach w wyniku urazu lub ataku paniki,
- podczas ewakuacji przez zadymione pomieszczenie wskazane jest utworzenie „łańcucha ludzi” poprzez trzymanie się za ręce,
- po zakończeniu akcji ewakuacyjnej i sprawdzeniu obecności dzieci mogą być odebrane przez rodziców lub inne uprawnione osoby.

13.3 Organizacja ewakuacji mienia

- Ewakuację mienia przeprowadza się w drugiej kolejności, a mianowicie po przeprowadzeniu ewakuacji ludzi. Decyzję o ewakuacji mienia podejmuje osoba wyznaczona do prowadzenia ewakuacji, jeżeli posiadane siły i sytuacja pożarowa pozwala na jej przeprowadzenie.

- Kolejność ewakuacji ustala się w zależności od wartości ewakuowanego mienia oraz możliwości jej przeprowadzenia.
- Osoba wyznaczona do prowadzenia ewakuacji ustala sposób, kolejność i drogi, którymi przeprowadzana będzie ewakuacja mienia, a także wyznacza osoby do przeprowadzenia tej czynności.
- Prowadzenie ewakuacji mienia nie może kolidować lub utrudniać prowadzenia akcji gaśniczej.
- Ewakuowane mienie należy ustawiać w miejscach, które nie będą utrudniały prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej, ponadto nie powinny tarasować przejść i dróg ewakuacyjnych oraz przejazdów.
- Mienie należy strzec przed ewentualnym zniszczeniem lub kradzieżą.

13.4 Alarmowanie centrum powiadamiania ratunkowego.

W przypadku powstania pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze i innym miejscowym zagrożeniu należy:

- ustalić dokładnie miejsce powstania zdarzenia, określić drogi rozprzestrzeniania i zagrożenie dla sąsiednich pomieszczeń i ludzi,
- natychmiast zaalarmować centrum powiadamiania ratunkowego: tel. **112** i powiadomić współpracowników,
- równocześnie z alarmowaniem centrum powiadamiania ratunkowego należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym lub podjąć inne działania ratownicze przy innym niż pożar zagrożeniu.
- przeprowadzić ewakuację osób znajdujących się w strefie pożaru,
- do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje osoba wyznaczona do zwalczania pożarów i organizacji ewakuacji.

WAŻNE TELEFONY:

PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE 999

POGOTOWIE ENERGETYCZNE 991

POGOTOWIE GAZOWE 992

POGOTOWIE WOD - KAN 994

CENTRUM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO 112

Osoby funkcyjne:

Dyrektor szkoły:

Osoby wyznaczone do ewakuacji i zwalczania pożarów: (Załącznik nr 5)

14. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są odbyć przeszkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zasad prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia oraz umiejętności obsługi sprzętu gaśniczego znajdującego się na terenie obiektu.

14.1 Program szkolenia.

Program szkolenia winien obejmować między innymi:

1. Panujące zagrożenie pożarowe i inne miejscowe zagrożenie poszczególnych pomieszczeń.
2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru, dymów i gazów.
3. Zagrożenia dla osób przebywających w pomieszczeniach wynikające z możliwych sytuacji pożarowych i innych zagrożeń.
4. Układ dróg ewakuacyjnych, ich stan techniczny, wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń i poszczególnych kondygnacji.
5. Sposób oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz kierunki ewakuacji.
6. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń gaśniczych, a także narzędzi i urządzeń ratowniczych (np. masek, ubrań ochronnych, itp.).
7. Lokalizację głównych wyłączników energii elektrycznej i zaworów gazowych.

8. Organizację akcji ewakuacyjnej określonej w instrukcji, w tym ze sposobami ewakuowania ludzi.
9. Sposoby przeciwdziałania objawom niepokoju i paniki.
10. Sposoby oddymiania (odgazowania) kondygnacji i dróg ewakuacyjnych.
11. Zasady gaszenia pożaru i organizację akcji ratowniczo-gaśniczej.

UWAGA! Szkolenie powinno być przeprowadzone również w oparciu o niniejszą instrukcję bezpieczeństwa pożarowego

Po zapoznaniu pracownika z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego należy wystawić zaświadczenie według wzoru stanowiącego załącznik w instrukcji.

Druki podpisanych wszystkich rodzajów zaświadczeń dotyczących szkoleń należy przechowywać w teczkach osobowych pracowników

15. Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

Zgodnie z cytowanym już wielokrotnie Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

1. Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.
2. Urządzenia przeciwpożarowe **hydranty wewnętrzne, zewnętrzne oraz gaśnice przenośne i przewoźne**, zwane dalej „gaśnicami”, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez producentów.

4. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa w ust. 2, powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, **nie rzadziej jednak niż raz w roku.**
5. Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być **raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej** na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Pozostałe urządzenia i instalacje:

Lp.	Nazwa sprzętu, instalacji	Terminy przeglądów
1	Badanie instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, w tym pomiary rezystancji izolacji instalacji elektrycznych i odbiorników	najmniej raz na 5 lat
2	Badanie okresowe (z pomiarami rezystancji uziemienia) stanu technicznego instalacji odgromowej i innych uziemień	co najmniej raz na 5 lat
3	Sprawdzenie stanu technicznego przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych)	co najmniej raz w roku
4	Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych	co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.
5	Próba ciśnieniowa zbiorników gaśnic na skroplone CO ₂	Raz na 10 lat
6	Próba ciśnieniowa zbiorników gaśnic proszkowych (o wadze powyżej 4 kg) wyprodukowanych do 2005 roku	Raz na 5 lat
7	Naprawa warsztatowa gaśnic proszkowych	Raz na 5 lat
8	Konserwacja systemu sygnalizacji pożaru	Nie rzadziej niż co 12 miesięcy lub zgodnie zaleceniami producenta
8	Przegląd gaśnic i przegląd i próba wydajności hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych	Nie rzadziej niż co 12 miesięcy

Po przeprowadzonych kontrolach i przeglądach odpowiedzialne jednostki serwisowe zobowiązane są do przedłożenia odpowiedniego zaświadczenia – protokołu z

przeprowadzonych przeglądów zawierającym nazwę i rodzaj sprzętu (instalacji) jakie zostały poddane kontroli, opisie usterek i uwag, termin następnego przeglądu,

16. Załączniki.

Załącznik nr 1 – Zezwolenie na wykonanie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Załącznik nr 2 – Książka kontroli prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Załącznik nr 3 – Instrukcja postępowania na wypadek pożaru

Załącznik nr 4 – Oświadczenie zapoznania się z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Załącznik nr 5 – Osoby wyznaczone do ewakuacji i zwalczania pożarów

.....
jednostka organizacyjna

.....
imię i nazwisko zezwalającego

ZEZWOLENIE NA WYKONANIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Nr z dnia 20..... r.

1. Kierującemu zespołem/wykonawcy*.....

imię i nazwisko

zezwalam wykonać następujące prace:

.....
.....
.....

2. Obiekt i miejsce wykonania pracy:

.....
.....

3. Planowany termin rozpoczęcia pracy:20.....r. godz.

4. Planowany termin zakończenia pracy:.....20.....r. godz.

5. Warunki i środki bezpiecznego wykonania prac:

- a) sprawdzić możliwość ewakuacji i zabezpieczyć wolne dojście do stanowiska pracy,
- b) oczyścić miejsce pracy z palnych zanieczyszczeń,
- c) odsunąć materiały i przedmioty palne na odległość min. 5 m,
- d) osłonić przedmioty, urządzenia i instalacje mogące ulec uszkodzeniu,
- e) zabezpieczyć otwory technologiczne w ścianach i stropach przed przedostaniem się iskier,
- f) chłodzić metalowe konstrukcje i przewody,
- g) dokonać pomiaru stężenia gazów, par
pracować przy stężeniu nie większym niż:.....
- h) wyposażyć miejsce pracy w sprzęt gaśniczy:
- i) inne ustalenia i uwagi

.....
.....

6. Za przygotowanie stanowiska pracy wg ustaleń w pkt.5 oraz jej przebieg odpowiada:

.....
imię i nazwisko

7. Po zakończeniu pracy dokładnie sprawdzić stanowisko gdzie prace były wykonywane oraz jego otoczenie, kontrolę ponówić po ok:h ih

Kontrolę sprawdzającą przeprowadzi:.....

imię i nazwisko

.....
podpis wykonawcy

.....
podpis zezwalającego

*Niepotrzebne skreślić

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Lp.	Nazwa budynku i pomieszczenia, w którym wykonuje się prace niebezpieczne pod względem pożarowym	Data i godzina rozpoczęcia prac	Imiona i nazwiska osób wykonujących prace	Data i godzina oraz nazwisko osoby kontrolującej prace

Uwagi kontrolującego prace niebezpieczne pod względem pożarowym	Data i godzina zakończenia prac	Data i godzina przeprowadzenia kontroli obiektu po zakończeniu prac	Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę	Podpis osoby kontrolującej

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POŻARU

I. Zabrania się wykonywania czynności stwarzających ryzyko powstania pożaru, a w szczególności:

- palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach do tego celu nie przeznaczonych,
- używania dodatkowych urządzeń grzewczych bez zgody administracji,
- korzystania z urządzeń elektrycznych uszkodzonych lub niezgodnie z ich przeznaczeniem,

II. Korytarze, schody oraz wyjścia na zewnątrz budynków stanowią drogi i wyjścia ewakuacyjne. Zabrania się ich zastawiania i tarasowania.

III. W przypadku zauważenia pożaru należy:

1. Powiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz:

CENTRUM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO tel.: 112, 998

Zgłaszając pożar informujemy:

- gdzie się pali - dokładny adres zdarzenia,
- co się pali - rodzaj materiałów oraz charakter lokalizacji (np. biuro, magazyn),
- czy jest zagrożone życie ludzkie,
- imię i nazwisko oraz nr tel. zgłaszającego.

Odbierający zgłoszenie dyspozytor ma obowiązek potwierdzić przyjęcie informacji, może także sprawdzić ich wiarygodność oddzwaniając pod podany nr tel.

Osoby w strefie zagrożenia zawiadamiamy osobiście lub dostępnymi środkami alarmowania, tj. system sygnalizacji pożaru, telefonicznie, megafonem, poprzez gońców

2. Przekazać informację o zdarzeniu obecnej w budynku osobie wyznaczonej do kierowania ewakuacją – osobiście, telefonicznie lub przez inną wskazaną przez siebie osobę.

W przypadku nieobecności osób wyznaczonych, ich obowiązki w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników przejmują osoby pełniące zastępstwo.

3. W przypadku ogłoszenia ewakuacji, należy niezwłocznie opuścić budynek, pamiętając o:

- zamknięciu okien,
- zabranii ze sobą niezbędnych dokumentów, przedmiotów i okrycia zewnętrznego.

4. **Miejscem zbiórki do ewakuacji jest boisko szkolne przed budynkiem.**

5. Udzielić niezbędnej pomocy w opuszczeniu obiektu osobom przebywającym w budynku.

6. W strefach zadymionych poruszać się jak najbliżej podłogi.

7. Nie narażając własnego bezpieczeństwa uczestniczyć w działaniach ratowniczo-gaśniczych wykonując polecenia kierującego akcją.

8. Z chwilą przybycia straży pożarnej, kierujący ewakuacją udziela dowódcy jednostki straży pożarnej stosownych informacji o panującej sytuacji i istniejących zagrożeniach, informuje o ilości osób ewakuowanych, przekazuje niniejszą instrukcję z planami budynków oraz klucze do pomieszczeń zamkniętych.

GMINA DOPIEWO

62-070 Dopiewo, ul. Leśna 1c
pow. poznański, woj. wielkopolskie
tel. 061/814-83-31 fax. 061 814-80-92
NIP 7773133416 Regon: 63125873

jednostka organizacyjna

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że treść Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jest mi znana i zobowiązuję się do przestrzegania jej zapisów, co potwierdzam własnoręcznym podpisem:

Lp.	Imię	Nazwisko	Data	Podpis
1	Stenikow	Rydzewski	08.04.2021	S. Rydzewski
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				

25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
51				
52				

6. Osoby wyznaczone do ewakuacji i zwalczania pożarów

L.p.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Nr telefonu	Obszar ewakuacji

17. Plany ewakuacyjne

Załącznik nr 6 do INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- **Plan ewakuacji poziom – „0”**
- **Plan ewakuacji poziom – „+1”**
- **Plan Sytuacyjny**

Kierunek ewakuacji
Evacuation direction

Wyjście ewakuacyjne
Evacuation exit

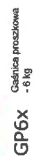
Gaśnica
Fire extinguisher

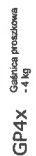
Hydrant
przeciwpożarowy
Fire hydrant

Przebiegowy
wyłącznik prądu
Circuit breaker

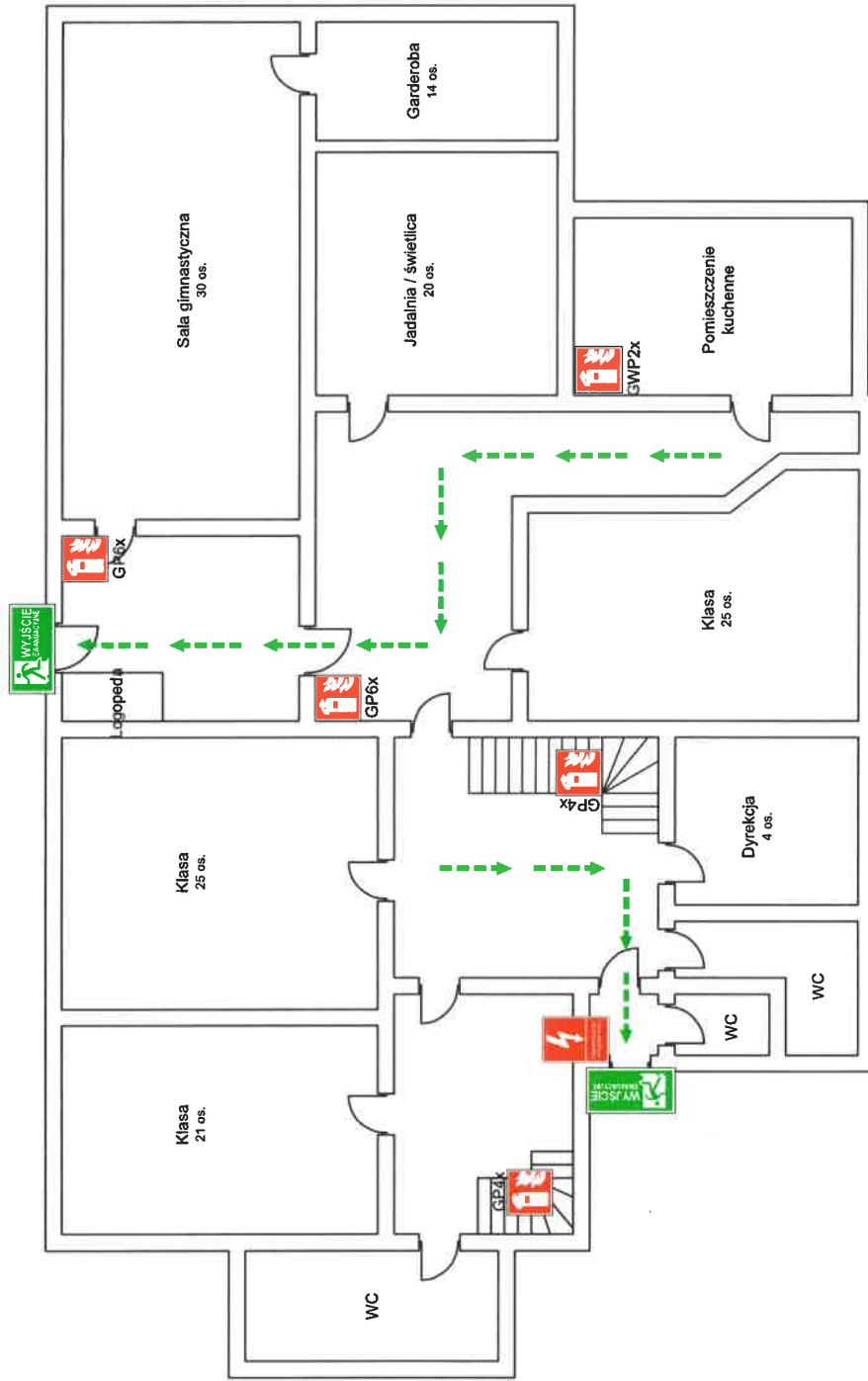
GP6X
Gaśnica proszkowa
- 6 kg

GP4X
Gaśnica proszkowa
- 4 kg

GWP2X
Gaśnica wodno-
 pianowa - 2 kg

Strefa ZL III, ZL IV
Powierzchnia użytkowa budynku: 635 m²
Wysokość budynku: 10,00 m (N)
Maksymalna liczba osób w budynku:
- W budynku przewiduje się pracę maksymalnie 200 osób

Klasa odporności ogniowej:

- ZL III - D i C

- Gęstość obciążenia ogniowego:

- Pomieszczenia wydzielone pożarowo - kotłownia -

Qd > 500 MJ/m²

Podział na strefy pożarowe:

Budynek strefa ZLIII

Kotłownia strefa PM

Mieszkanie Strefa ZLIV

Główne materiały palne występujące w pomieszczeniach:

- Papier papierowe

- drewno

- materiały drewnopodobne

- tworzywa sztuczne

W razie pożaru
In case of fire

Podnieś alarm.
Sound the alarm.

Wzwołaj straż pożarną.
Call the fire brigade.

Opuść zagrożone miejsce.
Leave the endangered area.

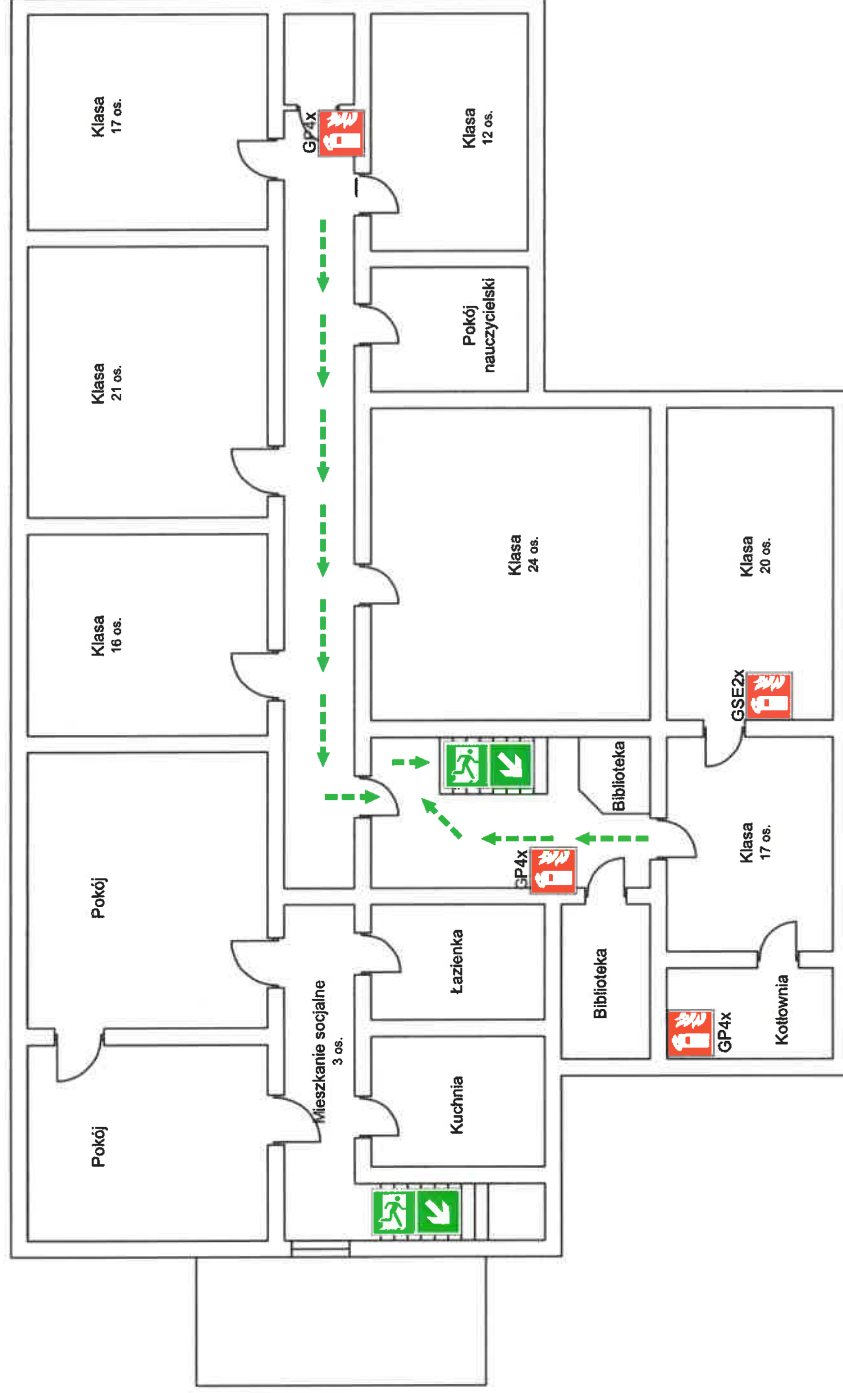

Nie ryzykuj życiem dla ratowania mienia.
Do not risk your life to save property.

ul. Dopiewista 30
62-070 Dąbrowka
tel. kom: (+48) 500 381 113
www.ogniopolz.pl

ogniopolz
Agencja

Strefa ZLIII, ZLIV
 Powierzchnia użytkowa budynku: 635 m²
 Wysokość budynku: 10,00 m (N)
 Maksymalna liczba osób w budynku:
 - W budynku przewiduje się pracę maksymalnie 200 osób
 Klasa odporności ogniowej:
 - ZLIII - D i C
 Gęstość obciążenia ogniowego:
 - Pomieszczenia wydzielone pożarowo - kotłownia - Qd > 500 MJ/m²
 Podział na strefy pożarowe:
 Budynek strefa ZLIII
 Kotłownia strefa PM
 Mieszkanie Strefa ZLIV
 Główne materiały palne występujące w pomieszczeniach:
 - Papier papierowe
 - drewno
 - materiały drewnopodobne
 - tworzywa sztuczne

W razie pożaru
 In case of fire

Podnieś alarm
 Sound the alarm

Wezwij straż pożarną
 Call the fire brigade

Opuść zagrożone miejsce
 Leave the endangered area

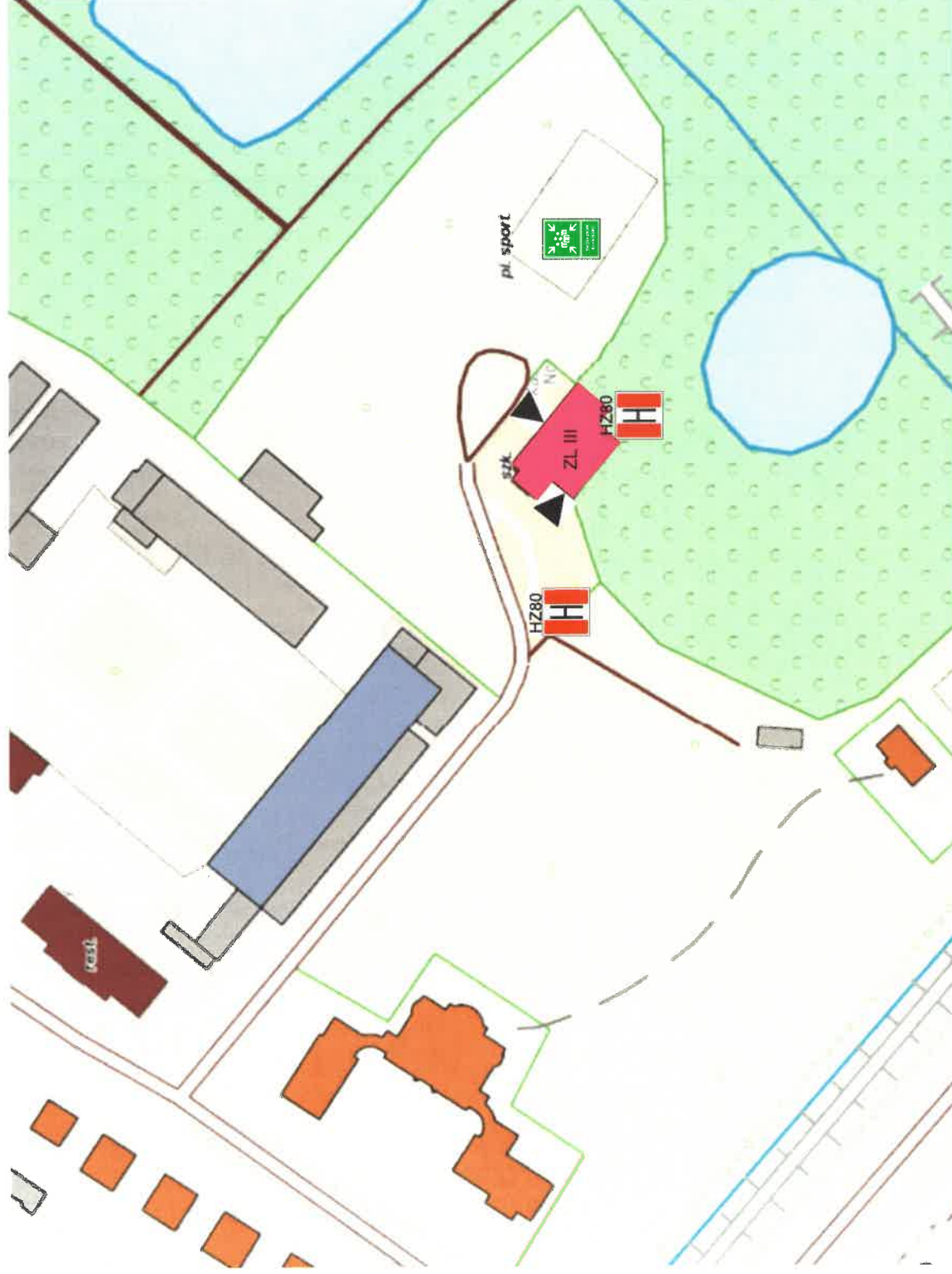

Nie ryzykuj życiem dla ratowania mienia
 Do not risk your life to save property

LOCATION PLAN

Szkoła podstawowa im. Kazimierza Nowaka
ul. Parkowa 1, 62-070 Dąbrówka

PLAN SYTUACYJNY

Miejsce zbiórki do ewakuacji
A. Tęczyński

Hydrant przeciwpożarowy
Pl. Hydrant

Szkoła ZL III, ZL IV
Powierzchnia użytkowa budynku szkoły : 625 m²
Wysokość:

- Wysokość budynku: 10,00 m (N)
- Odległość od budynków sąsiadujących:
- Od strony północno-zachodniej w odległości ok. 50 m znajdują się budynki mieszkalne

Liczba kondygnacji:

- 2 naziemne
- 1 podziemna

Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego:

- Ponieszczenia kółkami - Qd > 500 MJ/m²

Główne materiały palne występujące w pomieszczeniach:

- papier
- drewno
- materiały drewnopodobne
- tworzywa sztuczne

W razie pożaru
In case of fire

Podnieś alarm:
Sound the alarm

Wezwij straż pożarną
Call the fire-brigade

Opuść zagrożone miejsce.
Leave the endangered area.

Nie ryzykuj życiem dla ratowania mienia.
Do not risk your life to save property.

ul. Dopiewała 30
62-070 Dąbrówka
tel. kom. (+48) 600 381 113
biuro@agnipoz.eu
www.agnipoz.eu

